

PKS- Zadanie 1: Analyzátor sieťovej komunikácie

Implementačné prostredie

Tento projekt je písaný v jazyku Python verzia 3.11.5

K spusteniu tohto programu sú potrebné knižnice:

- Scapy – otvorenie .pcap súborov a načítanie hexdump jednotlivých rámcov
- Ruamel – vytvorenie a zápis do .yaml súborov, ktoré slúžia ako výstup programu
- Argparse – umožňuje používať argumenty pri spúšťaní programu (zadanie názvu .pcap súboru + prepínač pre úlohu 4)

Používateľské rozhranie

Súbor main.py je “hlavný” súbor, ktorý používateľ spustí. Pri spúšťaní programu je očakávaný argument fileName, ktorý je meno .pcap súboru, pre ktorý sa ma spraviť analýza.

Tento súbor musí byť v rovnakom adresári ako main.py !!!

Používateľ môže zadať argument pre analýzu komunikácií (úloha 4). Ten je voliteľný a jeho použitie sa označuje prepínačom -p

Protokoly, pre ktoré je analýza komunikácií podporovaná sú: ARP, ICMP, TFTP, HTTP, HTTPS, TELNET, SSH, FTP-DATA, FTP-CONTROL

Príklad pre korektné spustenie súboru:

```
python main.py trace-12.pcap
```

```
python main.py -p HTTP trace-12.pcap
```

Výstup programu je .yaml súbor, ktorý ma názov fileName-protokol-output.yaml , kde fileName je meno .pcap súboru zadaného pri spúšťaní programu a protokol je názov protokolu, ktorý bol zadaný ako argument pre analýzu komunikácií (ak nebol zadaný argument pre analýzu komunikácií, tak názov súboru bude fileName-output.yaml)

Príklad názvu výstupného súboru:

```
trace-12 -output.yaml
```

```
trace-12-HTTP-output.yaml
```

main.py

Súbor main.py je "hlavný" súbor, v ktorom sa vykonáva načítanie .pcap súboru, vytvorenie objektov Frame reprezentujúce jednotlivé rámce v .pcap súbore, výpis do .yaml súboru a prípadne analýza komunikácií pre vybrané protokoly.

main

V main sa nachádza kód na parsovanie argumentov z CLI, teda prepínač -p (úloha 4) a fileName. Potom sa volá funkcia loadFrames(), ktorá vráti pole objektov typu Frame, ktoré reprezentujú jednotlivé rámce a nakoniec sa v main určí, či ma nastať štandardná analýza rámcov, alebo analýza komunikácií pre zvolený protokol a podľa toho sa zvolí vhodný výpis, ktorý je zabezpečený funkciami pre výpis.

loadFrames()

Vo funkcii loadFrames() sa najprv načítajú hexdump jednotlivých rámcov z .pcap súboru

```
1 frames = rdpcap(PCAPFILE)
2 frameList = [bytes(p) for p in frames]
```

Následne sa vytvoria objekty Frame. Ak je použitý nejaký prepínač, pre analýzu komunikácií, tak sa do formattedFrameList uložia iba rámce, ktoré budú relevantné pre dané komunikácie, táto časť kódu nie je zobrazená v dokumentácii (pre -p HTTP sa uložia iba rámce, ktoré majú aplikačný protokol http)

```
1 formattedFrameList = []
2 for i in range(0, len(frameList)):
3
4     ramec = frame.Frame(i+1, frameList[i])
5
6     formattedFrameList.append(ramec)
7
8 return formattedFrameList
```

funkcie WriteYaml()

Tieto funkcie slúžia na výpis do .yaml súboru.

Vytvoria hlavičku a vypíšu rámce, alebo komunikácie

Tieto funkcie nijak neovplyvňujú analýzu rámcov a komunikácií a preto sa im dokumentácia nevenuje podrobnejšie

Zoznam všetkých funkcií na výpis

```
1 #_____funkcie na vypisy do yaml suboru_____
2 def defaultWriteYaml(frameList):
3
4 def arpWriteYaml(completeComms, partialRequestComms, partialReplyComms):
5
6 def tftpWriteYaml(comms):
7
8 def icmpWriteYaml(comms, partialComms):
9
10 def tcpWriteYaml(comms, partialComm, protocol):
```

funkcie pre analýzu komunikácií

Tieto funkcie dostanú ako argument iba pole rámcov, ktoré sú relevantné pre danú komunikáciu (napr. ICMP filter dostane ako argument pole ICMP rámcov). To je zabezpečené vo funkcii `loadFrames()`. Výstupom funkcií je pole kompletných komunikácií a v niektorých funkciách aj nekompletné komunikácie

`arpSwitch()`

Funkcia filtruje rámce s ARP etherType do komunikácií. Princíp je, že hľadá páry request – reply a ak ich nájde, tak ich umiestni do kompletnej komunikácia.

Je cyklus, ktorý prechádza všetkými rámcami

- ak narazí na request, tak ho priradí do poľa `partialRequest` – nekompletnej komunikácie určenej pre request
- ak narazí na reply, ku ktorému nájde request, tak request vyberie z `partialRequest` a spolu s reply ich umiestni do `complete`
- ak narazí na reply, ku ktorému nenájde request tak ho umiestní do `partialReply` - nekompletnej komunikácie určenej pre reply bez request.

Po prejení všetkých rámcov budú v 3 poliach: páry, request bez reply a reply bez request. Potom sa volá funkcia `arpWriteYaml()`, ktorá ich vypíše do .yaml súboru.

`tftpSwitch()`

Funkcia filtruje rámce s TFTP protokolom do komunikácií. Princíp je, že jednotlivé rámce sa ukladajú do dictionary, kde key je source IP, destination IP, source port a destination port.

Je cyklus, ktorý prechádza všetkými rámcami

- ak narazí na read alebo write request, vytvorí v dictionary pole pre novú komunikáciu
- ak narazí na data a existuje otvorená komunikácia do ktorej rámec patrí, tak ho pridá do poľa, ktoré reprezentuje danú komunikáciu
- ak narazí na acknowledgement a existuje otvorená komunikácia do ktorej rámec patrí, tak ho pridá do poľa, ktoré reprezentuje danú komunikáciu
 - ak bola veľkosť posledného datagramu menšia ako veľkosť prvého poslaného datagramu, tak komunikáciu presunie do dictionary pre kompletne komunikácie
- ak narazí na error a existuje komunikácia do ktorej rámec patrí, tak ho pridá do poľa, ktoré reprezentuje danú komunikáciu a presunie ho do dictionary pre kompletne komunikácie

Po skončení tohto cyklu je ešte jeden cyklus, ktorý prejde všetkými komunikáciami, ktoré nie sú ešte v kompletných komunikáciách. Ak narazí na komunikáciu v ktorej sa poslal iba 1 datagram a po ňom acknowledgement, tak ju presunie do kompletných komunikácií.

icmpSwitch()

Funkcia filtruje rámce s ICMP protokolom do komunikácií. Princíp je, že jednotlivé rámce sa ukladajú do dictionary, kde key je source IP, destination IP a ICMP identifier. Jednotlivé páry ECHO REQUEST a ECHO REPLY (prípadne Time exceeded) ukladá do komunikácií ako páry. Pretože niektoré rámce môžu byť fragmentované, tak páry môžu byť teoretický aj štvorice, ale kvôli jednoduchosti ich budeme nazývať páry.

Je cyklus, ktorý prechádza všetkými rámcami

- ak narazí na ECHO REQUEST a neexistuje komunikácia, do ktorej rámec patrí, tak vytvorí v dictionary pole pre novú komunikáciu, ak existuje komunikácia, tak rámec pridá do poľa, ktoré reprezentuje danú komunikáciu
- ak narazí na ECHO REPLY, alebo Time exceeded a existuje komunikácia do ktorej rámec patrí, tak ho pridá do poľa, ktoré danú komunikáciu reprezentuje. Ak neexistuje, tak ho rámec priradí do nekompletných komunikácií.
- ak narazí na iný type (Destination unreachable), tak ho dá do nekompletných komunikácií

Po skončení tohto cyklu je ešte jeden cyklus, ktorý rozbalí páry ECHO REQUEST – ECHO REPLY (alebo Time exceeded) a rozdelí komunikácie na kompletne a nekompletne podľa toho, či každý ECHO REQUEST má ECHO REPLY pár. Tie, ktoré majú idú do kompletných a tie, ktoré nie, idú do nekompletných.

tcpSwitch()

Funkcia dostane na vstupe aplikačný protokol. Podľa neho filtruje rámce do komunikácií. Princíp je, že jednotlivé rámce sa ukladajú do dictionary, kde key je source IP, destination IP, source port a destination port. Každé komunikácii vytvorí jedinečné pole flagov nastavených na False, ktoré sa budú meniť na True ak komunikácia bude korektne otvorená a uzavretá. Ak budú všetky flagy True, komunikácia je považovaná za kompletnú

Je cyklus, ktorý prechádza všetkými rámcami

- ak neexistuje komunikácia, do ktorej by rámec patril, tak vytvorí pole, ktoré bude danú komunikáciu reprezentovať a pridá do nej rámec. Zároveň vytvorí pole flagov, ktoré bude jedinečné pre túto komunikáciu.
- ak existuje komunikácia do ktorej rámec patrí, tak rámec pridá do poľa, ktoré reprezentuje danú komunikáciu
- ak má rámec flag SYN, zistí, či to je prvý, alebo druhý SYN, ktorý sa posiela pri otváraní komunikácie a príslušný flag v poli flagov nastaví na True
- ak má rámec flag ACK, zistí, či je to ACK pre prvý SYN, druhý SYN, prvý FIN, alebo druhý FIN a príslušný flag v poli flagov nastaví na True. Ak to bol ACK pre druhý FIN a komunikácia bola korektne otvorená, tak ju presunie do kompletných komunikácií
- ak má rámec flag FIN, zistí či je to prvý, alebo druhý FIN a príslušný flag v poli flagov nastaví na True

- ak má rámec flag RST a komunikácia bola korektne otvorená, tak ju presunie do kompletných komunikácií. Ak nebola korektne otvorená, tak je braná iba ako korektne uzavretá a príslušne flagy nastaví na True

Po skončení tohto cyklu ešte prebehne jeden cyklus, ktorý sa pokúsi nájsť nekompletnú komunikáciu, ktorá iba otvorená, alebo iba uzavretá.

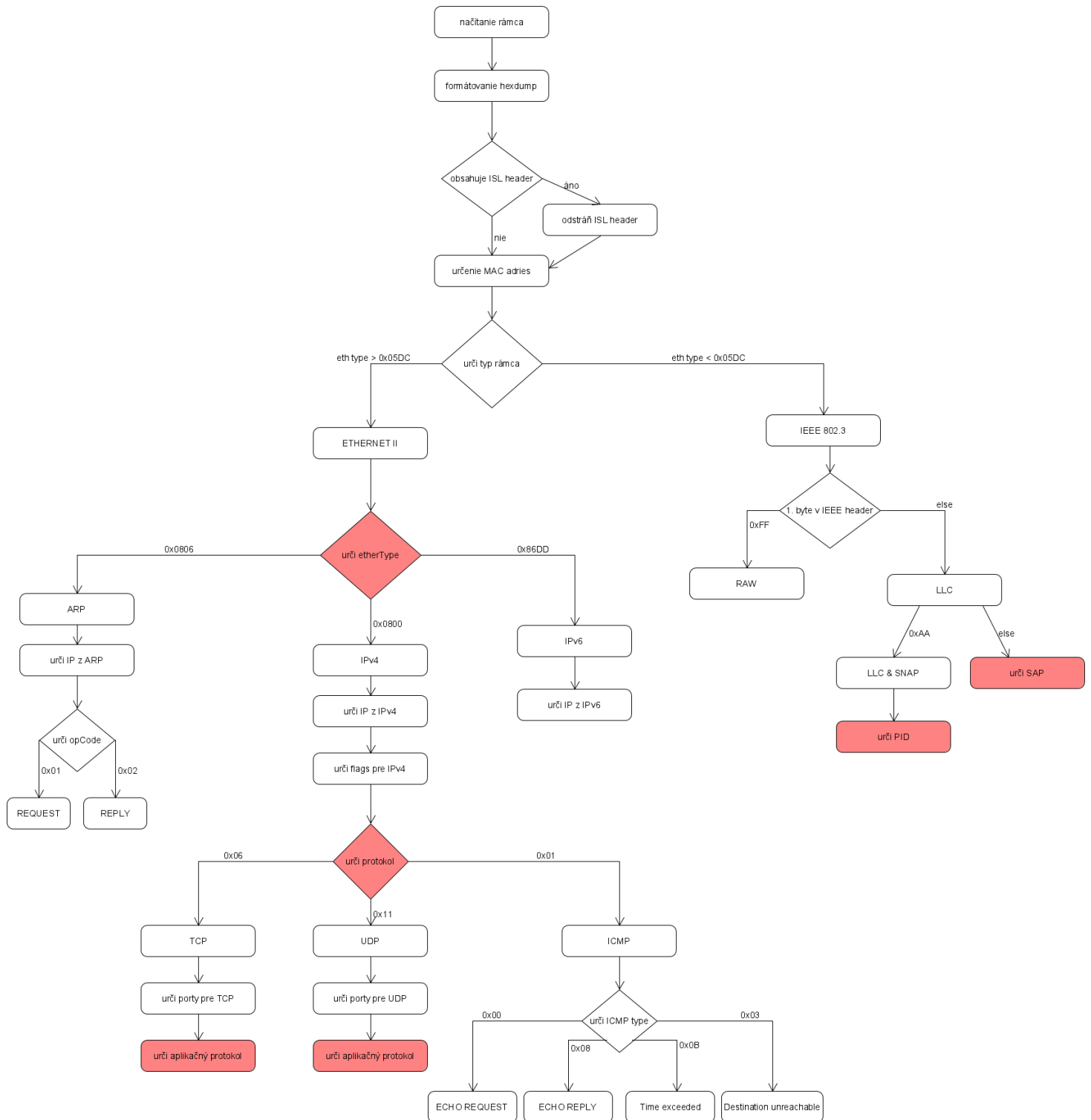
frame.py

Súbor frame.py je program, v ktorom sa nachádza trieda Frame, ktorá slúži na vytvorenie objektov, ktoré reprezentujú jednotlivé rámce v .pcap súbore.

V tejto triede sa nachádzajú metódy, ktoré z hexdumpu rámca priradia objektu všetky informácie o rámci, ako napríklad typ rámca, MAC adresy, IP adresy, určia vnorený protokol, ...

Princíp získavania týchto informácií je taký, že metódy postupne prechádzajú hexdump, dekodujú jednotlivé byty a priradujú hodnoty atribútom, ktorým jednotlivé byty zodpovedajú. Napr. načíta obsah prvých 6 bytov a ich hodnotu priradí atribútu srcMac (zdrojová MAC adresa).

Diagram spracovania jednotlivých packetov.

Tento diagram reprezentuje postup spracovania údajov o rámci z jeho hexdump.

Formátovanie hexdump znamená, že sa hexdump usporiada do riadkov po 16 bytov, aby potom jeho následný výpis spĺňal úlohu 1.g. Ešte predtým sa spraví kópia hexdump s ktorou ostatné funkcie pracujú.

Funkcie, ktoré pracujú s informáciami z linkovej a sieťovej vrstve po získaní informácii zmažú hlavičku protokolu s ktorým pracovali, aby bola uľahčená implementácia funkcií, ktoré pracujú s transportnou vrstvou (neplatí pre funkciu, ktorá spracúva ARP etherType).

Červenou farbou sú označené funkcie, ktoré využívajú externý súbor na určenie portov a protokolov.

Externý súbor na určenie protokolov a portov

V priečinku Protocols sa nachádza súbor protocols.yaml, v ktorom sú vypísané známe protokoly a porty. Nachádzajú sa tam vnorené protokoly pre ETHERNET II, SAP, PID, vnorené protokoly pre IPv4 a známe porty pre TCP a UDP.

Program protocols.py slúži na načítanie tohto súboru do formy, s ktorou dokáže Python jednoducho pracovať – dictionary. Tento dictionary sa využíva pri vytváraní objektov Frame, ktoré reprezentujú zachytené rámce v .pcap súboroch.

```
1 PROTOCOLSFILE = "./Protocols/protocols.yaml"
2
3 protocolsFile = open(PROTOCOLSFILE, "r")
4
5 protocols = dict(yaml.load(protocolsFile))
```

Výhodou tejto implementácie je jednoduché pridanie napr. ďalšieho známeho portu pre TCP. Stačí ho pridať do protocols.yaml, protocols.py ho automaticky načíta a program ho bude vedieť používať, bez akejkoľvek zmeny kódu

Príklad formátu protocols.yaml

```
1 ipv4_protocol:
2   0x01: ICMP
3   0x02: IGMP
4   0x06: TCP
5   0x11: UDP
6   0x67: PIM
7
8 tcp_protocol:
9   20: FTP-DATA
10  21: FTP-CONTROL
11  22: SSH
12  23: TELNET
```